

A Intro

Today we will learn בע"ה דף כ"ד מסכת קדושין דף כ"ד
Some of the topics we will learn about include.

מעשר שני

A person is obligated to bring his מעשר שני fruits to Yerushalayim, and eat them there. However he may also redeem the מעשר שני fruits with money and take the מעשר שני money to Yerushalayim, where he will buy food to be consumed there. The original fruits may be eaten in his own city.

חומש

If a person redeems his own מעשר שני fruits with his own money, he must also add a חומש, one fifth, to the פדיון amount, because the Pasuk states
וּאִם גָּאֵל יִגָּאֵל אִישׁ מִמְעַשְׂרוֹ

חמשיתו יסף עליו

However if someone else redeems the owner's fruits with other money, he does not add a חומש, because the Pasuk specifies מִמְעַשְׂרוֹ, only the owner adds a חומש.

However if he redeems the owners fruits with the owners money, he does add a חומש, because he is considered the owner's שליח, agent, since both the פירות and the money belong to the owner.

The Machlokes רבי מאיר and רבי חכמים regarding מעשר שני, whether it is considered

ממון גבוה

It does not belong to its owner. Or it is

ממון הדיוט

It does belong to its owner.

יוצא

בשן ועין

וראשי אברים שאינן חוזרים

A אע"פ כנעני also becomes free if his owner removes his tooth, blinds his eye, or inflicts permanent damage to the end of his limb.

The Machlokes regarding

גט שחרור

Whether the עבד does or does not require a document of emancipation.

B The Braisa's Halachah regarding

הכהו על עינו וכהתה

If the owner hit the עבד on his eye, and his vision became blurry but he was not completely blinded.

And regarding

הרי שהיתה עינו כהויה וסמאה

If initially the עבד's vision was blurred, and with the הכאה he became completely blind.

A

מעשר שני

חומש

Is מעשר שני considered
ממון הדיוט or ממון גבוה

יוצא

בשן ועין
וראשי אברים שאינן חוזרים

גט שחרור
בעבד כנעני

B

הכהו על עינו
וכהתה

היתה עינו כהויה
וסמאה

The Machlokes regarding

Dedicated By: _____

Review DafHachaim.org

C הרי שהיה רבו רופא
ואמר לו לכחול לו עינו
וסמאה
If the owner was a doctor, and the עבד instructed him to
apply ointment to his eye, but he blinded him, does the עבד
become free or not?

All agree that
הרי שהושיט ידו למעי שפחתו
וסימא עובר שבמעיה
פטור

If while a שפחה was giving birth, the owner put his hand
into the womb and accidentally blinded the עובר's eye, the
עבד, when born, does not become free.

C

היה רבו רופא
ואמר לו לכחול לו עינו
וסמאה

הושיט ידו למעי שפחתו
וסימא עובר שבמעיה
פטור

1 So let's review ...

The previous Mishnah mentioned the ways in which a עבד כנעני becomes free from his owner.

The Gemara proceeds with a Braisa
יוצא

בשן ועין

וראשי אברים שאינן חוזרים

A עבד also becomes free if his owner removes his tooth, blinds his eye, or inflicts permanent damage to the end of his limb. As the Gemara elaborates;

יוצא בעין

Because the Pasuk states

וכי יכה איש את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה

לחפשי ישלחנו תחת עינו

And

יוצא בשן

Because the following Pasuk states

ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל

לחפשי ישלחנו תחת שינו

As the Gemara explains, the Pasuk needed to mention both שן and עין because had it stated שן alone

הוה אמינא שן דחלב

We would have thought that a עבד קטן, a minor, is also יוצא לחירות for his tooth, even though a baby tooth will eventually fall out on its own. Therefore,

כתב רחמנא עין

The Pasuk specifies עין to teach that the tooth must be permanent as the עין.

And had it stated עין alone,

ה"א כה עין שנברא עמו

אף כל שנברא עמו

אבל שן לא

We would have thought that a עבד is יוצא לחירות only for the עין which existed at birth, but not for his שן which only grew in later. Therefore

כתב רחמנא שן

1

Ways in which a עבד כנעני becomes free...

יוצא בשן ועין
וראשי אברים שאינן חוזרים

יוצא בשן
ואם שן עבדו
או שן אמתו
יפיל
לחפשי ישלחנו
תחת שינו

יוצא בעין
וכי יכה איש
את עין עבדו או
את עין אמתו
ושחתה
לחפשי ישלחנו
תחת עינו

Both Pessukim
Are Needed

If Only
שן

הוה אמינא
שן דחלב
Even a baby tooth
which will eventually
fall out

כתב רחמנא

עין

It must be permanent
as the עין

If Only
עין

הוה אמינא
מה עין
שנברא עמו
אבל שן לא

which only grew in
later in life

כתב רחמנא

שן

2 The Gemara continues

יוצא בראשי אברים

שאינן חוזרים

Because there is a משה מצינו from שן ועין in that

מה שן ועין

מומין שבגלוי ואינן חוזרין

אף כל מומין שבגלוי ואינן חוזרין

Just as regarding שן ועין the damage is both, obvious and permanent, so too the עבד also becomes free through שאר אברים if the damage is both, obvious and permanent.

And although regarding שן ועין the damage also causes בטל ממלאכתו, they cannot complete their specific functions, as the שן cannot chew and the עין cannot see; however, regarding שאר אברים even if the מום was not בטל ממלאכתו such as

תלש בזקנו ודילדל בו עצם

If the owner pulled at the עבד's beard and thereby dislocated his cheekbone, and even though the bone has no specific function,

עבד יוצא בהם לחירות

The עבד does become free, because the inclusive word ישלחנו

Includes even a מום that was not בטל ממלאכתו;

However, if the מום was סופו לחזור, temporary, such as הכהו על ידו וצמתה

וסופה לחזור

If the owner injured the עבד's hand and it became swollen, but it will eventually heal;

אין עבד יוצא בה לחירות

The עבד does not become free, because the Pasuk does specify

שן ועין

In that the מום must be permanent.

=====

2

יוצא בראשי אברים שאינן חוזרים

אף כל
מומין שבגלוי
ואינן חוזרין

מה שן ועין
מומין שבגלוי
ואינן חוזרין

Although regarding שן ועין the damage also causes בטל ממלאכתו

However, regarding שאר אברים even if the מום was not בטל ממלאכתו

עבד יוצא בהם לחירות

לחפשי ישלחנו
תחת עינו
Even a מום that was not בטל ממלאכתו

However, regarding שאר אברים סופו לחזור מום was temporary,

אין עבד יוצא בה לחירות

As the Pasuk specifies שן ועין The מום must be permanent

3 The Gemara cites a Braisa ת"ר בכולם עבד יוצא בהם לחירות וצריך גט שחרור דברי רבי שמעון as well as רבי עקיבא ורבי אליעזר ורבי רבי hold that through the word *ועין* the *עבד* becomes only partially free, regarding *קנין ממון*, in that he is no longer his owner's property, but he still requires a document of emancipation to become completely free in that he can now marry a Bas Yisroel, because there is a *גוירה* through the word *שילוח* to a *גט* אשה, the Pasuk that refers to אשה *גט* states *ושלחה מביתו* And the Pasuk that refers to *ועין* states לחפשי ישלחנו Therefore מה אשה בשטר אף עבד נמי בשטר Just as a אשה is divorced only with a *גט* document, so too, שטר שחרור only with a *ועין*.

רבי מאיר אומר אינו צריך as well as רבי טרפון disagree and say that even through *ועין* alone the *עבד* becomes completely free, and he does not require a שטר שחרור, because the Pasuk deliberately mentions לחפשי before the word *ישלחנו*, to teach that the שחרור is complete through *ועין* alone, and the word *ישלחנו* is used only to include שאר אברים as the Gemara mentioned earlier.

3 ת"ר בכולם עבד יוצא בהם לחירות

<p>רבי מאיר אינו צריך גט שחרור</p> <p>The Pasuk deliberately mentions לחפשי before the word ישלחנו to teach that the שחרור is complete through ועין alone</p>	<p>רבי שמעון וצריך גט שחרור</p> <p>So that he can now marry a Bas Yisroel</p>
<p>לחפשי</p> <p>ישלחנו</p>	<p>אלב עבד</p> <p>ושלחה מביתו</p> <p>אף אשה בשטר</p>

4 המכריעים לפני חכמים make the following compromise: Regarding *ועין* we rule like the opinions that hold אין צריך גט שחרור Because שהתורה זכתה לו The source for *ועין* is in the Pasuk itself. Regarding שאר אברים we rule like the opinions that hold צריך גט שחרור Because הואיל ומדרש חכמים הוא The source for שאר אברים is only derived through the word *ישלחנו*.
=====

4 המכריעים לפני חכמים make the following compromise:

<p>שאר אברים</p> <p>צריך גט שחרור</p> <p>הואיל ומדרש חכמים הוא ישלחנו</p> <p>Its source is only derived through the word ישלחנו</p>	<p>יוצא בשן בעין</p> <p>אינו צריך גט שחרור</p> <p>שהתורה זכתה לו</p> <p>Its source is in the Pasuk itself.</p>
---	--

5 The Gemara cites a Braisa

ת"ר הכהו על עינו וכהתה
If the owner hit the עבד on his eye, and his vision became blurred but he was not completely blinded, or על שינו ונדדה

He hit the עבד on his tooth, and it became loose but not completely removed.

אם יכול להשתמש בהן עכשיו

אין עבד יוצא בהן לחירות

If the עין and שינו are still functional, in that the עבד can see with his eye, and chew with his tooth, he does not become free, because the הכאה did not cause significant damage to his vision.

ואם לאו

עבד יוצא בהן לחירות

If the עין and שינו are not functional anymore, the עבד does become free, even though he is not completely blind, because the הכאה did cause significant damage in that

מעיקרא נהורא בריא

והשתא נהורא כחישא

Before his vision was strong, while now his vision is weak.

The Braisa continues

הרי שהיתה עינו כהויה וסמאה

שינו נדודה והפילה

If initially the עבד's vision was blurred, and with the הכאה he became completely blind, or initially his tooth was loose, and with the הכאה it was completely removed.

אם יכול להשתמש בהן כבר

עבד יוצא בהן לחירות

If the עין and שינו were initially functional, the עבד does become free, even though his vision was blurred, because the הכאה did cause significant damage in that

משום דסמיא לגמרי

He became completely blind.

ואם לאו

אין עבד יוצא בהן לחירות

If the עין and שינו were initially not functional, the עבד does not become free, because the הכאה did not cause significant damage since he was already considered blind.

=====

5

ת"ר הכהו על עינו וכהתה

*His vision became blurred
but he was not completely blinded*

על שינו ונדדה

*He hit the עבד on his tooth, and it became loose
but not completely removed*

אם יכול להשתמש בהן עכשיו

אין עבד יוצא בהן לחירות

*If the עין and שינו are still functional,
and he can see with his eye, and chew with his tooth,
he does not become free.*

ואם לאו - עבד יוצא בהן לחירות

והשתא

נהורא כחישא

*Now his vision
is weak.*

מעיקרא

נהורא בריא

*Before his vision
was strong*

הרי שהיתה עינו כהויה וסמאה

שינו נדודה והפילה

*If initially the עבד's vision was blurred,
and with the הכאה he became completely blind,
or if initially his tooth was loose,
and with the הכאה it was completely removed*

ואם לאו

אין עבד יוצא בהן לחירות

*If the עין and שינו were initially
not functional, the עבד
does not become free,
because the הכאה did not
cause significant damage.*

אם יכול

להשתמש בהן כבר עבד יוצא בהן לחירות

לחירות

משום דסמיא לגמרי

6 The Gemara cites a Machlokes in a Braisa:
 תנו רבנן
 הרי שהיה רבו רופא
 ואמר לו לכחול לו עינו
 וסמאה
 If the owner was a doctor and the עבד instructed him to
 apply ointment to his eye, but he blinded him;
 OR
 לחתור לו שינו
 והפילה
 The עבד instructed him to scrape his tooth, but he removed
 it;
 שיחק באדון ויצא לחירות
 The תנא holds that the עבד outsmarted his owner, and
 he becomes free through שן ועין even though the owner did
 this unintentionally.
 בן גמליאל disagrees and holds that the עבד does
 not become free, because the Pasuk states
 וכי יכה איש את עין עבדו וגו' ושחתה
 The word ושחתה is understood as
 עד שיתכוין לשחתה
 The עבד becomes free only if the owner had intentions to
 HARM his eye, while here the owner intended to HEAL
 the eye.

7 While the תנא קמא holds that ושחתה is needed to teach
 another Halachah;
 הרי שהושיט ידו למעי שפחתו
 וסימא עובר שבמעיה
 פטור
 If while a פחה was giving birth, the owner put his hand
 into the womb and accidentally blinded the עובר's eye, the
 עבד, when born, does not become free, because the word
 ושחתה teaches
 עד שיכוין לשחתה
 The עבד becomes free only if the owner intended for the
 EYE, while here
 לא נתכוין לעין
 He did not intend for the EYE. And as Rashi explains;
 however, in the previous case of
 לכחול לו עינו
 וסמאה
 The עבד does become free, because
 נתכוין לעין
 There the owner did intend for the EYE, even though he
 did not intend to harm it.

While רשב"ג holds that the Halachah of
 וסימא עובר שבמעיה
 Is derived from the word ושחתה in that he must be לעין
 intend for the EYE; and the Halachah of
 לכחול לו עינו
 וסמאה
 Is derived from the superfluous ה' that he must also be
 נתכוין לשחתה, intend to HARM the eye.

While the תנא קמא
 שחתה לא דריש
 The letter ה is not considered superfluous.
 =====

6

מן רבון
הרי שהיה רבו רופא
ואמר לו לכחול לו עינו - וסמאה
 If the owner was a doctor and the עבד instructed him to
 apply ointment to his eye - but he blinded him
לחתור לו שינו - והפילה
 To scrape his tooth - but he removed it

רבן שמעון בן אמילא
 The עבד does not go free

תנא קמא
שיחק באדון
ויצא לחירות
 The עבד
 outsmarted his owner,
 and he becomes free

וכי יכה איש את
עין עבדו וגו' ושחתה
עד שיתכוין לשחתה

7

רבן שמעון בן אמילא
הרי שהושיט ידו
למעו שפחתו
וסימא
עובר שבמעיה
פטור

וכי יכה
איש את
עין
עבדו
וגו' ושחתה

תנא קמא
הרי שהושיט ידו
למעו שפחתו
וסימא
עובר שבמעיה
פטור

עד שיכוין לשחתה
 The עבד becomes free
 only if the owner
 intended for the eye,
 while here he did not
 intend for the eye

וכי יכה איש את עין עבדו וגו' ושחתה עד שיתכוין לשחתה
 And the halachah of
 אכחול לו עינו וסמאה
 Is derived from the
 superfluous - "ה"

- 8 א"ר ששת
הרי שהיתה עינו סמויה וחטטה
עבד יוצא בהן לחירות
If the עבד was already blind, and the owner removed the
actual eye, the עבד becomes free, because
מחוסר אבר הוא
The עבד is now missing a limb.

- 8 אמר רב אלע
הרי שהיתה עינו סמויה וחטטה
עבד יוצא בהן לחירות
If the עבד was already blind
and the owner removed the actual eye,
the עבד becomes free, because
מחוסר אבר הוא
The עבד is now missing a limb.